

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN NGỌC QUÝ

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN KHOA HỌC
TỰ NHIÊN THEO CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC
PHỔ THÔNG MỚI Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
HUYỆN YÊN DŨNG, TỈNH BẮC GIANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN NGỌC QUÝ

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN KHOA HỌC
TỰ NHIÊN THEO CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC
PHỔ THÔNG MỚI Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
HUYỆN YÊN DŨNG, TỈNH BẮC GIANG**

**Ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 8140114**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. TẠ QUANG THẢO

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng số liệu và các kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực, khách quan, không trùng lặp với các luận văn khác. Thông tin trích dẫn trong luận văn đã được ghi rõ nguồn gốc. Nếu sai tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Ngọc Quý

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, em xin bày tỏ lòng biết ơn và sự kính trọng tới Lãnh đạo trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên, các Thầy giáo Cô giáo đã tham gia giảng dạy và cung cấp những kiến thức cơ bản, sâu sắc, tạo điều kiện giúp đỡ em trong quá trình học tập và nghiên cứu tại nhà trường.

Đặc biệt, với tâm lòng thành kính, em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất đến **TS. Tạ Quang Thảo**, người đã trực tiếp hướng dẫn khoa học và tận tình chỉ bảo, giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, mặc dù bản thân em đã luôn cố gắng nhưng chắc chắn không tránh khỏi những khiếm khuyết. Kính mong được sự góp ý, chỉ dẫn của các Thầy, các Cô và các bạn đồng nghiệp.

Em xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Ngọc Quý

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT.....	viii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	ix
DANH MỤC CÁC HÌNH, BIỂU ĐỒ	xi
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
5. Giả thuyết khoa học	4
6. Giới hạn và phạm vi nghiên cứu.....	4
7. Phương pháp nghiên cứu	5
8. Cấu trúc luận văn.....	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN THEO CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG MỚI Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ.....	7
1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu.....	7
1.1.1. Các nghiên cứu ở nước ngoài.....	7
1.1.2. Các nghiên cứu trong nước.....	8
1.2. Một số khái niệm cơ bản liên quan đến vấn đề nghiên cứu	11
1.2.1. Quản lý.....	11
1.2.2. Hoạt động dạy học	12
1.2.3. Quản lý hoạt động dạy học	15
1.2.4. Môn Khoa học tự nhiên	15

1.2.5. Quản lý hoạt động dạy học môn khoa học tự nhiên theo chương trình giáo dục phổ thông mới	16
1.3. Hoạt động dạy học môn Khoa học Tự nhiên trong chương trình giáo dục phổ thông mới.....	17
1.3.1. Định hướng đổi mới chương trình giáo dục phổ thông năm 2018; vị trí, vai trò của môn KHTN trong chương trình giáo dục phổ thông 2018	17
1.3.2. Mục tiêu dạy học môn Khoa học Tự nhiên trong chương trình giáo dục phổ thông mới.....	21
1.3.3. Nội dung dạy học môn Khoa học Tự nhiên trong chương trình giáo dục phổ thông mới	22
1.3.4. Phương pháp dạy học môn Khoa học Tự nhiên trong chương trình giáo dục phổ thông mới	23
1.3.5. Hình thức dạy học môn Khoa học Tự nhiên trong chương trình giáo dục phổ thông mới	24
1.3.6. Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Khoa học Tự nhiên trong chương trình giáo dục phổ thông mới	26
1.4. Quản lý hoạt động dạy học môn khoa học tự nhiên theo chương trình giáo dục phổ thông mới	27
1.4.1. Quản lý hoạt động bồi dưỡng giáo viên môn khoa học tự nhiên theo chương trình giáo dục phổ thông mới	27
1.4.2. Quản lý hoạt động dạy môn khoa học tự nhiên của giáo viên theo chương trình giáo dục phổ thông mới	28
1.4.3. Kiểm tra, giám sát và đánh giá hoạt động dạy học môn khoa học tự nhiên theo chương trình giáo dục phổ thông mới.....	29
1.4.4. Quản lý hoạt động của tổ chuyên môn khoa học tự nhiên	30
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học môn Khoa học Tự nhiên trong chương trình giáo dục phổ thông mới	30
1.5.1. Năng lực, phẩm chất của người Hiệu trưởng	31

1.5.2. Chất lượng đội ngũ giáo viên	31
1.5.3. Chất lượng đầu vào của học sinh.....	32
1.5.4. Điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học	32
Kết luận chương 1.....	32
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CÁC MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN YÊN DŨNG, TỈNH BẮC GIANG THEO ĐỊNH HƯỚNG CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG MỚI	33
2.1. Vài nét về giáo dục bậc THCS huyện Yên Dũng, tỉnh Bắc Giang	34
2.1.1. Mạng lưới trường lớp và cơ sở vật chất	34
2.1.2. Chất lượng giáo dục.....	34
2.1.3. Số lượng, chất lượng đội ngũ giáo viên giảng dạy môn Khoa học Tự nhiên ở các trường trung học cơ sở huyện Yên Dũng, tỉnh Bắc Giang	35
2.1.4. Thực trạng số lượng, chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý trường trung học cơ sở huyện Yên Dũng, tỉnh Bắc Giang	37
2.2. Tổ chức khảo sát.....	39
2.2.1. Mục tiêu khảo sát.....	39
2.2.2. Khách thể, địa bàn khảo sát.....	39
2.2.3. Nội dung, thời gian khảo sát.....	40
2.2.4. Phương pháp khảo sát và xử lý kết quả.....	40
2.3. Kết quả khảo sát	41
2.3.1. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên các trường trung học cơ sở huyện Yên Dũng, tỉnh Bắc Giang về môn Khoa học tự nhiên theo chương trình giáo dục phổ thông mới	41
2.3.2. Thực trạng dạy học các môn Khoa học Tự nhiên ở các trường trung học cơ sở huyện Yên Dũng, tỉnh Bắc Giang theo định hướng chương trình giáo dục phổ thông mới.	47

2.3.3. Thực trạng quản lý dạy học các môn Khoa học Tự nhiên ở các trường trung học cơ sở huyện Yên Dũng, tỉnh Bắc Giang theo định hướng chương trình giáo dục phổ thông mới.....	58
2.3.4. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý dạy học các môn Khoa học Tự nhiên ở các trường THCS huyện Yên Dũng, tỉnh Bắc Giang theo định hướng chương trình giáo dục phổ thông mới.	64
2.4. Đánh giá chung	66
2.4.1. Điểm mạnh.....	66
2.4.2. Tồn tại hạn chế	67
2.4.3. Nguyên nhân tồn tại, hạn chế	67
Kết luận chương 2.....	69
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN THEO CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG MỚI Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN YÊN DŨNG, TỈNH BẮC GIANG	70
3.1. Nguyên tắc đề xuất các biện pháp	70
3.1.1. Đảm bảo tính nhất quán với mục tiêu giáo dục.....	70
3.1.2. Đảm bảo tính hệ thống, tính kế thừa	70
3.1.3. Đảm bảo tính thực tiễn và tính đặc thù.....	71
3.1.4. Đảm bảo tính khả thi, hiệu quả.....	71
3.2. Biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Khoa học Tự nhiên theo chương trình giáo dục phổ thông mới ở các trường trung học cơ sở huyện Yên Dũng, tỉnh Bắc Giang	71
3.2.1. Tổ chức nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên về dạy học và quản lý hoạt động dạy học môn Khoa học Tự nhiên	71
3.2.2. Quản lý việc xây dựng kế hoạch dạy học.....	73
3.2.3 Tổ chức bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho giáo viên dựa vào năng lực	75

3.2.4. Chỉ đạo sinh hoạt tổ chuyên môn theo hướng nghiên cứu bài học	77
3.2.5. Đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học của giáo viên ..	81
3.2.6. Đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh theo hướng phát triển năng lực	84
3.2.7. Quản lý tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học	86
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	87
3.4. Khảo nghiệm tính khả thi và tính cấp thiết của các biện pháp.....	88
3.4.1. Quy trình khảo nghiệm	88
3.4.2. Kết quả khảo nghiệm	90
Kết luận chương 3.....	97
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	98
1. Kết luận.....	98
2. Khuyến nghị.....	100
2.1. Đối với Sở GD&ĐT tỉnh Bắc Giang	100
2.2. Đối với Huyện ủy, UBND huyện Yên Dũng	100
2.3. Đối với phòng GD&ĐT huyện Yên Dũng	100
2.4. Đối với CBQL trường THCS huyện Yên Dũng.....	100
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	102
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

TT	Chữ viết tắt	Nội dung viết tắt	Ghi chú
1	CBQL	Cán bộ quản lý	
2	CSVC	Cơ sở vật chất	
3	CTGDPT	Chương trình giáo dục phổ thông	
4	GD	Giáo dục	
5	GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo	
6	GV	Giáo viên	
7	HDDH	Hoạt động dạy học	
8	HĐND	Hội đồng nhân dân	
9	HS	Học sinh	
10	KHTN	Khoa học tự nhiên	
11	KT-XH	Kinh tế - Xã hội	
12	PPDH	Phương pháp dạy học	
13	QLGD	Quản lý giáo dục	
14	THCS	Trung học cơ sở	
15	THPT	Trung học phổ thông	
16	TT-BGDĐT	Thông tư Bộ Giáo dục và Đào tạo	
17	UBND	Ủ ban nhân dân	